

Ochrana práv v životním pojištění

Abstrakt

Předmětem této mé rigorózní práce je ochrana práv v životním pojištění. Důvodem výběru daného tématu je skutečnost, že po ukončení magisterského studijního programu v oboru právo jsem nastoupila do soukromé sféry na pozici firemního právníka mezinárodní pojišťovny a na této pozici působím, ačkoliv u jiné mezinárodní pojišťovny, dodnes. V rámci své pozice mimo jiné zastupuji pojišťovnu v soukromoprávních sporech s pojištěnými osobami, typicky o výplatu pojistného plnění. Dále zastupuji pojišťovnu během veřejnoprávních jednání před Českou národní bankou a v neposlední řadě do mé agendy patří zastupování pojišťovny v řízeních s klienty před finančním arbitrem. Během své praxe jsem se tak setkala se všemi možnostmi a aspekty ochrany práv v životním pojištění a uvědomila si, s čím vším se musí klient pojišťovny při snaze domoci svých nároků a práv seznámit, jaké je jeho postavení v takovém řízení a že mezi smluvními stranami existuje nerovnováha v oblasti informací, kterými ta která smluvní strana disponuje.

Svoji práci jsem rozdělila do šesti hlavních kapitol. V první kapitole popisují institut pojišťovnictví a pojištění, jeho základní charakteristiky a rysy včetně historického vývoje s upozorněním nejvýznamnějších milníků. V druhé kapitole popisují základní kvalifikaci pojištění a jeho dalšího dělení, přičemž jsem se zaměřila na jednotlivé typy a instituty pojištění včetně popisu základních pojmů. Následující třetí kapitola popisuje samotné životní pojištění, jeho specifika a odlišnosti, jakož i dělení životního pojištění. Zároveň jsem v rámci třetí kapitoly věnovala prostor popisu subjektům životního pojištění, jež jsou stěžejními nositeli práv a povinností. Čtvrtá kapitola primárně pojednává o pojistné smlouvě jako takové z pohledu předchozí a platné legislativy, dále se věnuji povinnostem subjektů pojistné smlouvy při jejím uzavírání, upozorňuji na institut pojistných podmínek, výluk z pojištění, zakázaných ujednání apod. V závěru kapitoly shrnuji jednotlivé způsoby ukončení pojistné smlouvy. Pátá, stěžejní kapitola rigorózní práce, shrnuje možnosti ochrany práv v životním pojištění, poskytuje jasný přehled o veřejnoprávních a soukromoprávních institutech sloužících k hájení práv a nároků klientů pojišťoven tak, jak je zakotven v českém právním řádu.

Cílem rigorózní práce je předmětnou problematiku ochrany práv v životním pojištění analyzovat, shrnout jednotlivé možnosti ochrany práv v životním pojištění včetně jejich aspektů se zaměřením na samotné řízení před veřejnoprávní a soukromoprávní institucí, to vše s odkazem na konkrétní případy. Zabývám se tak v první řadě ochranou práv u příslušného

soudu, kterou následně porovnávám s ochranou práv v řízení před finančním arbitrem. Dále popisuji specifika možnosti ochrany práv u orgánu dohledu v pojišťovnictví, tedy České národní banky a v neposlední řadě i u profesních a zájmových sdružení a asociací.

Jako základní cíl mé rigorózní práce jsem si vytyčila především snahu o ucelený přehled dané právní problematiky s upozorněním na pozitiva a negativa s tím související, to vše ve vztahu ke klientovi pojišťovny (spotřebiteli).

Klíčová slova

Životní pojištění, Ochrana práv, Finanční arbit